

IVN OISTERWIJK

Jaarverslag 2025

IVN Oisterwijk

Secretariaat : Coolhof 7
5066 AJ Moergestel
Adres De Nieuwe Burght : Sportlaan 24
5062 JK Oisterwijk
Kamer van Koophandel : KVK 40259895
Bank : NL76 RABO 0138 9835 85
Website : www.ivn.nl/afdeling/oisterwijk-eo
E-mail : secretaris@ivnoisterwijk.nl
ANBI : ja
RSIN : 816508926

Doelstelling

Als IVN willen wij jong en oud laten beleven hoe leuk, gezond én belangrijk natuur is. Door cursussen, lezingen, excursies en andere activiteiten willen we kennis en bewustzijn van de natuur vergroten. Ook dragen we bij aan de bescherming van de natuur en de versterking van biodiversiteit door inventarisaties en verschillende projecten. Daarbij speelt duurzaamheid een grote rol in ons handelen en proberen we dit thema ook verder uit te dragen. Daarnaast is samenwerking met andere partijen van wezenlijk belang voor ons.

Bestuur

Ton Willems	voorzitter	voorzitter@ivnoisterwijk.nl
Wim Broers	penningmeester	penningmeester@ivnoisterwijk.nl
Anja van der Leij	secretaris	secretaris@ivnoisterwijk.nl
Maria Zijlmans	bestuurslid	natuurwandeling@ivnoisterwijk.nl
Ed Haers	bestuurslid	werkgroepen@ivnoisterwijk.nl
Annemarie Zunderdorp	bestuurslid	cursussen@ivnoisterwijk.nl
Theo van der Leij	aspirant bestuurslid	

Vertrouwenspersoon

Vertrouwenspersoon binnen IVN Oisterwijk is Anja van der Leij. Zij beschikt over de nodige papieren en indien nodig, kun je te allen tijde contact met haar opnemen.

Naar aanleiding van het 'In Veilige handen'- beleid heeft IVN Natuureducatie in 2023 ook een landelijke vertrouwenscommissie opgericht, bestaande uit Marij Urlings, Annemarie Prins Cilon en Leon Smet. Zij waren in 2025 voor een deel in functie, maar na het aanpassen van de procedures omtrent veilig werken binnen IVN werkt men nu met een externe vertrouwenspersoon, Marjo Berendsen van Arbo Content. Daarnaast heeft de gemeente Oisterwijk een algemeen, onafhankelijk vertrouwenspersoon aangesteld, Renske van den Heuvel.

Anja van der Leij	IVN Oisterwijk	anjakruk627@gmail.com tel. 06 24204905
Marjo Berendsen	IVN Natuureducatie	tel. 050 5293406
Renske van den Heuvel	gemeente Oisterwijk	r.vandenheuvel@hetlsr.nl tel. 06 19975205

Voorwoord

Beste IVN leden,

Terwijl ik dit aan het schrijven ben, kijk ik naar buiten. Er ligt een flink pak sneeuw van minstens 20 centimeter. De winter is in volle gang en daar ben ik blij om. Voor mij gaat er niets boven de vier seizoenen die we in Nederland hebben. De natuur is in ieder jaargetijde mooi. In mijn gedachten laat ik het afgelopen jaar passeren en kom tot de conclusie dat het een zeer geslaagd jaar was, ons jubileumjaar. Een 65-jarig bestaan laat je niet zomaar voorbijgaan maar is een mijlpaal die je moet vieren. Dit hebben we dan ook gedaan en dankzij de inzet van een grote groep actieve leden was het een jaar boordevol activiteiten waar ik met veel plezier aan terugdenk.

Wat hebben we allemaal gedaan?

Voor de verschillende kernen van de gemeente Oisterwijk is een eigen activiteit ontwikkeld.

In **Park Ruijbosch** in Haaren hebben we een permanente wandeling gemaakt die wordt aangegeven door QR-bordjes.

In Moergestel is een **geocache route** uitgezet van zo'n 6,5 kilometer.

Er is een **fietstocht** gemaakt van 27,5 kilometer lengte die door alle vier de kernen van de gemeente Oisterwijk loopt.

Heukelom heeft nu een **puzzeltocht** voor de jeugd. Deze wandeling is zo'n 3 kilometer lang en heel leuk om samen met de ouders of opa en oma te doen.

Ook de **BioBlitz** was een geweldig succes. We wilden het aantal van 2020 overtreffen dus hadden we het doel gesteld op 3167 unieke soorten. Uiteindelijk hebben we in een jaar tijd 3597 unieke waarnemingen geteld. Leuk om te vermelden is dat de eerste waarneming een roodborstje was en de laatste waarneming een boskronkelsteeltje. Nou, die eerste is welbekend maar die laatste moest ik toch even opzoeken. Een boskronkelsteeltje (*Campylopus flexuosus*) blijkt een bladmos te zijn.

Een **jubileumfeest** mocht natuurlijk niet ontbreken. Ondanks de heel harde wind en de nodige regen op 4 oktober was de stemming bij de leden opperbest. Het was een dag vol met mooie lezingen, een klein marktje, wandelingen en een excursie in onze educatieve natuurtuin. Het feest eindigde met heerlijk eten van een foodtruck. Kortom, een zeer geslaagde, gezellige dag.

Naast het vieren van ons jubileum waren we ook met andere zaken bezig. Zo hebben we een **Welkomstcomité** opgericht. Deze werkgroep gaat de nieuwe leden het reilen en zeilen van de vereniging bijbrengen. Hopelijk krijgen we daar meer actieve leden door.

Ook zijn we volop bezig met de **Basis Kwaliteit Natuur** (BKN). In vier kleine groepjes hebben we in de oostflank van Oisterwijk het groen in kaart gebracht. Wil je hier meer van weten kijk dan op onze website.

Een ledenraadpleging om de naam werkgroep te veranderen heeft wel leuke creatieve namen opgeleverd zoals 'wilderniskring', 'educlub', 'klusvlocht' of 'de buitenbrigade' maar het merendeel van de inzendingen blijft toch bij de oude naam. Dus de aanduiding 'werkgroep' blijft bestaan.

Maar goed, ik kijk ook al uit naar onze activiteiten in 2026. Onze agenda is weer boordevol met cursussen, lezingen, excursies en werkgroep avonden. En dit allemaal geregeld door onze actieve leden. Daarom wil ik namens het gehele bestuur iedereen hartelijk danken voor zijn of haar bijdrage in het afgelopen jaar maar ook voor het komende jaar. Zonder jullie enthousiasme zou IVN Oisterwijk niet zo kunnen bloeien zoals het nu doet. Laten we samen blijven werken aan een groen en duurzaam Oisterwijk.

Ton Willems, voorzitter

Inhoudsopgave

IVN Oisterwijk.....	2
Doelstelling.....	2
Bestuur.....	2
Vertrouwenspersoon.....	2
Voorwoord.....	3
Inleiding.....	5
1. Algemeen.....	6
Bestuur.....	6
Financieel.....	6
De Nieuwe Burght.....	7
Algemene Ledenvergadering 2025.....	7
2. Leden.....	8
Verzoek aan alle leden.....	8
Nieuwe-ledendag.....	8
Werkgroep ledenactiviteiten.....	8
3. Activiteiten.....	9
Werkgroepen.....	9
Lezingen en Publieksexcursies.....	9
Cursussen.....	9
Excursie op Maat en Natuurwandelingen.....	9
4. Relaties en plaats in de samenleving.....	10
IVN Regionaal en Landelijk.....	10
Overige organisaties.....	10
Inwoners Oisterwijk en omstreken.....	11
2026: Uitdagingen en plannen.....	12
Bijlage 1 Amfibieënwerkgroep.....	13
Bijlage 2 Excursie op maat.....	14
Bijlage 3 Werkgroep Grijs, Groen en Gelukkig.....	15
Bijlage 4 Insectenwerkgroep.....	17
Bijlage 5 Werkgroep Ledenactiviteiten.....	18
Bijlage 6 Werkgroep Natureluurs.....	19
Bijlage 7 Natuurwandelingen.....	21
Bijlage 8 Natuurwerkgroep en Wandelknooppunten.....	22
Bijlage 9 Plantenwerkgroep.....	23
Bijlage 10 Werkgroep Samen De Natuur In.....	24
Bijlage 11 Werkgroep Scholen in de Natuur.....	25
Bijlage 12 Vogelwerkgroep.....	26
Bijlage 13 Zoogdierenwerkgroep.....	29
Bijlage 14 Financieel jaarverslag.....	30

Inleiding

Voor je ligt het jaarverslag 2025 van IVN Natuureducatie Oisterwijk. Een bijzonder jaar omdat we ons 65-jarig jubileum mochten vieren met een aantal speciale activiteiten en een zeer geslaagde feestdag.

Helaas was de wind te sterk en hebben we niet lang van Nico's werk kunnen genieten, maar gelukkig hebben we de foto nog.

Er ging veel tijd zitten in de voorbereiding en uitwerking van de extra activiteiten die in het voorwoord zijn genoemd en intussen ging alle 'normale' bedrijvigheid ook gewoon door.

De verschillende werkgroepen draaiden onder aansturing van een coördinator hun eigen programma voor de aangesloten leden. Excursies, inloopavonden en lezingen werden georganiseerd om de kennis over een stukje natuur uit te breiden en te verdiepen. Actieve leden gingen op pad voor inventarisaties, tellingen en monitoring of hebben zich ingezet voor natuurbelevingsactiviteiten voor ouderen, voor volwassenen met een verstandelijke beperking en voor de jeugd. Cursussen werden voorbereid in de werkgroep cursussen en (deels) door eigen docenten uitgevoerd.

Daarnaast werd er ook door andere leden en groepen veel werk verzet om alles op rolletjes te laten verlopen. Het ondersteuningsteam was zichtbaar tijdens het koffie- en theeschenken en bij de catering voor speciale activiteiten, maar minder zichtbaar waren de actieve leden die zich bezighouden met de ledenadministratie, de website, de ledenactiviteiten, de pr en het bestuur.

Voor IVN-leden en andere geïnteresseerden was er door het jaar heen een gevarieerd programma met cursussen, lezingen, excursies en Natuurwandelingen. De belangstelling voor de activiteiten was wisselend, maar over het algemeen was de waardering voor docenten, gastsprekers en gidsen zeer positief.

Meer hierover, maar ook over samenwerking met andere organisaties, over onze doelen en successen, over onze wensen en uitdagingen, lees je in dit jaarverslag.

De indeling is hetzelfde als de afgelopen jaren. Er zijn 4 afzonderlijke hoofdstukken die parallel lopen met de onderdelen uit het beleidsplan 2023-2027, namelijk:

1. algemeen;
2. leden;
3. activiteiten;
4. relaties en plaats in de samenleving.

Aansluitend zijn in de bijlages de (soms ingekorte en/ of geredigeerde) verslagen van de meeste werkgroepen te vinden en het financieel jaarverslag met de balans en exploitatierekening.

1. Algemeen

IVN Oisterwijk is onderdeel van de landelijke IVN-organisatie en een van de oudste en grootste lokale afdelingen. We zijn een hele actieve vereniging en blijven steeds in ontwikkeling. Niet alleen wat betreft het aantal leden, maar ook de wat betreft de hoeveelheid en soort activiteiten.

Bestuur

Tijdens de Algemene Ledenvergadering hebben we afscheid genomen van Ellen van Rijn als bestuurslid secretaris en van Hannie Nilsen als bestuurslid pr. Mede door hun jarenlange inzet, deskundigheid en gezellige inbreng heeft het bestuur goed kunnen functioneren. Na dit afscheid hebben we twee nieuwe bestuursleden kunnen benoemen: Anja van der Leij als bestuurslid secretaris en Wim Broers als bestuurslid penningmeesterschap. Omdat er nog geen vervanger is gevonden voor Hannie, heeft Anja ook de pr-taken op zich genomen.

Het bestuur heeft in 2025 maandelijks in de middag vergaderd in De Nieuwe Burght. Bij elke vergadering was een coördinator van een van de werkgroepen een half uur aanwezig voor overleg.

Naast algemene bestuurszaken zoals het dagelijkse reilen en zeilen van de vereniging en de financiële stand van zaken, kwamen ook zaken aan de orde als het aanboren van subsidiemogelijkheden, de voortgang van de natuurtuin, het verloop van de speciale activiteiten in dit jubileumjaar, de verantwoordelijkheid van het bestuur bij calamiteiten en het aanschaffen van EHBO-setjes voor de gidsen. In verband met een besluitvaardiger overleg is aan het eind van dit jaar gestart met een dagelijks bestuur, bestaande uit de voorzitter, penningmeester en secretaris. Voorstellen en besluiten van het dagelijks bestuur worden teruggekoppeld naar het volledige bestuur.

Financieel

Onder andere door de uitgaven voor het jubileumfeest en de educatieve natuurtuin is ons banksaldo, de liquide middelen op de balans, afgenomen. We zijn echter nog steeds een solide vereniging met voldoende financiële ruimte om schommelingen in (onverwachte) kosten ook in de toekomst het hoofd te kunnen bieden zodat we een bloeiende vereniging kunnen blijven.

In 2025 we hebben voor de leskisten en de educatieve natuurtuin benodigdheden aangeschaft die we gedurende meerdere jaren gaan gebruiken. Dit is op de balans opgenomen onder de post: Bezittingen, vaste activa.

Als bestuur houden we een vinger aan de pols bij onze cursussen. Omdat we het belangrijk vinden dat iedereen mee kan doen, proberen we de kosten zo laag mogelijk, maar wel kostendekkend te houden. Bij een cursus met het maximale aantal deelnemers, is er bijna altijd sprake van een bescheiden winst. Ook de excursies op maat, de verkoop van koffie en thee bij lezingen en de bijdrage die we voor lezingen en excursies vragen aan niet-leden vormen een bescheiden bron van inkomsten.

Vanuit diverse organisaties hebben we dit jaar subsidiebedragen of toezeggingen mogen ontvangen. Voor de Natuurtuin werden de aangevraagde subsidies bij Waterschap De Dommel en het Oranje Cultuurfonds voor een deel toegekend en ook vanuit gemeente Oisterwijk werd na gesprekken met de voorzitter en penningmeester een tweetal subsidies toegekend voor de werkgroepen Samen de Natuur In en Grijs, Groen en Gelukkig. Van de RABO ClubSupportactie ontvingen we mede dankzij de stemmen van IVN-leden een mooi bedrag voor de aanschaf van een digitale microscoop. Van de Stichting Eindejaarstrail in de Loonse en Drunense Duinen kwam van 2024 nog een sympathieke bijdrage binnen en ook dit jaar waren we in december weer aanwezig om IVN Oisterwijk te promoten en vrijwilligerswerk te verrichten. De donatie van deze trail kunnen we begin volgend jaar tegemoetzien.

Een woord van dank voor de genoemde organisaties is hier zeker op zijn plaats!

De Nieuwe Burght

De Nieuwe Burght is volop in gebruik voor onze activiteiten. Op gezette tijden vindt er overleg plaats met de Stichting als verhuurder en met de scouting als medehuurder. In 2026 zal er weer een gesprek zijn over het huurcontract. Na toestemming van de Stichting is door de scouting een begin gemaakt met het sfeervoller maken van de diverse ruimtes. Er heeft overleg plaatsgevonden tussen ons bestuur en de scouting om af te stemmen wat onze wensen zijn. Aan de uitwerking moet nog verder vorm worden gegeven.

Algemene Ledenvergadering 2025

Op dinsdag 25 maart vond de Algemene Ledenvergadering plaats in De Nieuwe Burght. Slechts 35 leden, inclusief 8 (aspirant) bestuursleden, waren aanwezig. 33 leden hadden zich afgemeld. Aandacht werd onder andere besteed aan het mooie jaarverslag en aan het Preventiebeleid 'Veiligheid'. De jaarcijfers van 2024 en de begroting voor 2025 werden toegelicht en akkoord bevonden en er werd gestemd over de verhoging van de contributie naar €25,00.

IVN Landelijk stelt voor om op 1 januari 2027 de contributie te verhogen naar €28,50 om hun reserves weer op peil te brengen. Omdat onze afdracht dan omhooggaat, moeten we richting het landelijke bedrag gaan om onze eigen reserves te kunnen behouden. Alle aanwezigen waren akkoord met de verhoging.

Wim Broers werd benoemd als penningmeester en nam het stokje over van Maria Zijlmans die 5 jaar deze taak op zich had genomen als bestuurslid. Anja van der Leij werd benoemd als secretaris. Verder werd er afscheid genomen van Ellen van Rijn en Hannie Nilsen (bestuursleden), Karin van de Logt, Bart van Beerendonk en Annemarie Zunderdorp (coördinatoren) en de aanwezige jubilarissen Loes Pasteuning en Ad van Opstal (40 jaar) en Els Fonken en Karin van de Logt (25 jaar) werden in het zonnetje gezet. Uiteraard hebben zij allemaal een attentie ontvangen, even als de afwezige jubilarissen. De vergadering werd besloten met een drankje en een gezellig samenzijn met veel mooie verhalen en herinneringen.

Van deze Algemene ledenvergadering is een uitgebreid verslag beschikbaar dat via de secretaris kan worden opgevraagd.

2. Leden

Dit jaar is het ledenaantal weer licht gegroeid, zoals te zien is in onderstaand overzicht. Er waren 41 opzeggingen en 49 nieuwe leden. Het oudste lid is voor zover bekend 85 jaar en het jongste 9 jaar. Omdat van een deel van onze leden de geboortedatum niet geregistreerd is, kan het zijn dat we nog oudere leden in ons midden hebben. Dit horen we dan graag.

Het grootste deel van onze leden vinden we in de leeftijdsgroep vanaf 50 jaar. De aanwas van jongere leden is mondjesmaat en ook het aantal jeugdleden blijft sterk achter. Zorgen over een toenemende vergrijzing en daarbij een verminderde inzetbaarheid van leden om alle activiteiten draaiend te houden, blijft een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Leden	381	381	390	387	365	363	368	338
Huisgenootleden	99	102	105	100	99	97	100	95
Jeugdleden	16	14	14	14	10	10	7	6
Landelijke leden	19	23	28	36	55	62	74	118
Donateurs	43	41	40	37	37	34	31	31
Gastlid		1	1	1	1	1	1	0
Totaal	558	562	578	575	567	567	581	588

Het is fijn als leden die de jaarlijkse contributie nog via een factuur betalen de overstap maken naar automatische incasso. Het versturen van facturen en soms ook nog een aanmaning betekent een extra belasting voor onze penningmeester en de ledenadministratie, kost de vereniging geld en is minder duurzaam. Om over te stappen op automatische incasso kan op de website onder het kopje 'Lid worden' het SEPA-formulier worden gedownload. Ingevuld en ondertekend kan het formulier worden verstuurd naar de ledenadministratie. Wel even vermelden dat het om een bestaand lidmaatschap gaat.

Verzoek aan alle leden

Graag adreswijzigingen en veranderingen van telefoonnummer en/of e-mailadres doorgeven (ledenadministratie@ivnoisterwijk.nl)

Nieuwe-ledendag

De nieuwe-ledendag zoals we die kennen uit het verleden, is dit jaar niet georganiseerd. Tijdens een bestuursvergadering en binnen de nieuw opgerichte werkgroep Welkomstcomité is er gekeken naar een alternatieve invulling om nieuwe leden te laten kennismaken met de vereniging. Aan het einde van het jaar zijn alle nieuwe leden van 2025 persoonlijk benaderd om begin 2026 in kleine groepen kennis te komen maken met de vereniging.

Werkgroep ledenactiviteiten

Zeker in dit jubileumjaar is een compliment op zijn plaats voor de inzet van de werkgroep en niet te vergeten het Ondersteuningsteam voor het vele extra werk dat moest worden verzet om de feestelijke ledenactiviteiten soepel te laten verlopen. Een uitgebreider verslag van de werkgroep ledenactiviteiten is in de bijlagen te vinden.

3. Activiteiten

Zoals eerder aangegeven vormen we met elkaar een zeer actieve vereniging. Ongeveer 1/3 van het totale aantal leden zet zich actief in en levert zo een bijdrage aan het doel van de vereniging om kennis en bewustzijn van de natuur te vergroten, de natuur te beschermen en de biodiversiteit te versterken. Kenmerkend voor onze vereniging zijn de activiteiten van de vele werkgroepen, de inzet bij cursussen, lezingen en publieksexcursies, excursies op maat en natuurwandelingen.

Werkgroepen

De vereniging telt naast het bestuur momenteel 20 werkgroepen met het aantal leden variërend van 2 tot 80. Gespecialiseerd in flora of fauna, in bijzondere doelgroepen of in ondersteunende taken en aangestuurd door de coördinatoren wordt er ontzettend veel werk verzet. Als we alle werkgroepen op een rijtje zetten is goed te zien dat we met elkaar een vereniging vormen waar we trots op kunnen zijn.

Amfibieënwerkgroep	Scholen In De Natuur	Natuurwandelingen
Grijs, Groen en Gelukkig	Vogelwerkgroep	Excursie op Maat
Insectenwerkgroep	Werkgroep Natuurtuin	Lezingen/ Excursies
Natureluurs	Werkgroep Cursussen	PR/ Promotie
Plantenwerkgroep	Werkgroep Welkomstcomité	Ondersteuningsteam
Zoogdierenwerkgroep	Ledenactiviteiten	Duurzaamheid
Samen De Natuur In	Natuurwerkgroep en de groep Wandelknooppunten	

Lezingen en Publieksexcursies

Verspreid over het jaar 2025 hebben onze natuurgidsen met veel enthousiasme 17 excursies begeleid die voor iedereen toegankelijk waren. Gemiddeld 18 deelnemers konden per wandeling genieten van de natuur en van de deskundigheid van de gidsen. In verband met de hitte is 1 wandeling niet doorgegaan. Daarnaast waren er 9 boeiende lezingen in De Nieuwe Burght waar gemiddeld 28 mensen op af kwamen. Hoewel een hogere opkomst bij lezingen en excursies fijn zou zijn voor de gidsen en (gast)prekers mogen we niet ontevreden zijn gezien het grote aanbod van buitenactiviteiten van andere organisaties om ons heen.

Cursussen

Voor wie zich echt in een onderwerp wil verdiepen, geven we verschillende cursussen. In 2025 hadden we weer een mooi cursusprogramma, variërend van Sterren, Vlinders, Mossen en Varens, Sporen van Belagers op planten tot de nieuwe Zoogdierencursus.

De gedrevenheid en kennis van de docenten bracht de natuur in De Nieuwe Burght al tot leven voordat de theorie tijdens excursies in de praktijk werd gebracht. De cursussen passen bij uitstek bij onze educatieve ambities en leveren regelmatig nieuwe leden op.

Tuineekhoorn van Annemarie Zunderdorp

Excursie op Maat en Natuurwandelingen

Twee initiatieven die hun bestaansrecht in de afgelopen jaren hebben bewezen, zijn de Excursie op Maat en de Natuurwandelingen. Het zijn twee verschillende manieren om met een natuurgids op pad te gaan en bedienen daarmee diverse doelgroepen.

Excursie op Maat werkt volgens het variabele concept 'U vraagt, wij draaien' en de Natuurwandelingen zijn standaard op de laatste dinsdag van de maand (niet het hele jaar) en vertrekken vanaf vier bekende locaties.

Kijk bij de bijlagen voor een jaarverslag met meer informatie over beide activiteiten.

4. Relaties en plaats in de samenleving

Als IVN-vereniging maken we onderdeel uit van het netwerk van IVN Landelijk. Daarnaast is het als vereniging belangrijk om midden in de samenleving te staan en zoveel mogelijk mensen te bereiken, maar ook om warme relaties te onderhouden en samen te werken met verwante (natuur) organisaties en de gemeente.

IVN Regionaal en Landelijk

Regio Het Groene Woud bestaat uit acht IVN-afdelingen die vier keer per jaar samenkomen om te overleggen met elkaar. Deze afdelingen zijn de IVN-verenigingen uit Best, 's-Hertogenbosch, Oirschot, Oisterwijk, Son en Breugel, St. Oedenrode, Tilburg en Vught. Daarnaast is ook een afgevaardigde van IVN Brabant aanwezig. Eén van de leden uit de regio zit als vertegenwoordiger in de Landelijke Raad. Behalve dat het leuk is om te weten waar andere afdelingen zich mee bezig houden en nieuwe ideeën op te doen voor de eigen afdeling, kunnen er tijdens dit overleg knelpunten naar boven komen die met IVN Landelijk moeten worden besproken door de afgevaardigde.

Overige organisaties

Een volledig overzicht van de organisaties waar we als IVN mee samenwerken voert te ver voor dit jaarverslag, ook omdat de intensiteit van het contact met andere organisaties per jaar verschilt. We lichten er daarom een aantal uit.

Met **Natuurmonumenten** en **Brabants Landschap** is er actief contact door de inventarisaties die door verschillende werkgroepen in hun gebied worden uitgevoerd. De Natuurwerkgroep doet vaak projecten in opdracht van deze organisaties. Ook de werkgroepen Scholen in de Natuur en in mindere mate Natureluurs werken nauw samen met Natuurmonumenten. Verder werken we samen bij landelijke dagen zoals de Slootjesdagen en Dag van het Landschap.

Dit jaar zijn er behalve incidentele contacten met **gemeente Oisterwijk** door werkgroepen over onderhoudszaken of inventarisaties ook verschillende overlegmomenten geweest met een aantal bestuursleden. Deze gesprekken hadden betrekking op de mogelijkheid om subsidie aan te vragen en hebben ook daadwerkelijk geleid tot de toezegging van een bijdrage van de gemeente voor de werkgroepen Samen De Natuur In en Grijs, Groen en Gelukkig. Daarnaast heeft een afgevaardigde van het bestuur deelgenomen aan de verkennende fase van het groenprogramma van de gemeente, basis voor het groenbeleid binnen de gemeente.

Waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met het **B-team** in het kader van het bevorderen van de biodiversiteit. Dit jaar lag de nadruk op het project Basis Kwaliteit Natuur in de Oostflank.

Nu de groene landschapselementen door leden van het B-team en van IVN Oisterwijk in kaart zijn gebracht, zal in een volgende stap een inventarisatie van alle dier- en plantensoorten in het gebied plaatsvinden door onze werkgroepen, om zo te komen tot een nulmeting voor verdere inventarisaties op basis waarvan een advies kan worden uitgebracht hoe de biodiversiteit kan worden verbeterd.

Samen met andere ondernemers uit van het **Buitengebied Management** waren we weer aanwezig tijdens de WinterglO'w in december. Helaas lag de toegewezen plek voor onze stand net buiten de doorlooproute waardoor we weinig aanloop hadden en ook de fotospeurtocht die we hadden uitgezet voor de kinderen minder belangstelling kreeg dan gehoopt.

Op verzoek van **Basisschool De Nieuwe Linde** hebben wij hen eerder geholpen met het verzorgen van de lessen natuur- en duurzaamheidseducatie tijdens bosdagen aan de hand van de thema's die de school aanlevert. De bijzondere samenwerking met deze school is dit jaar helaas niet van de grond gekomen.

Een aantal werkgroepen werkt ook nog met andere organisaties samen die worden genoemd in hun verslag. Verder wordt IVN Oisterwijk door het jaar heen uitgenodigd om mee te doen met verschillende initiatieven. Afhankelijk van het doel van zo'n initiatief en of dit past bij de visie van onze vereniging, gaan we na overleg in het bestuur wel of niet in op de uitnodiging. Een goed voorbeeld hiervan is het initiatief van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJV) die op zoek is naar een vorm van samenwerking met IVN Oisterwijk om in 2026 in het zuiden van het land natuuractiviteiten voor jongeren te organiseren zoals lezingen, excursies of weekendkampjes. Het voorstel is om in eerste instantie in te schuiven in ons bestaande programma en/of in onze werkgroepen. De wisselwerking tussen jongeren en ouderen kan positief doorwerken. We hebben een gesprek gehad met de initiatiefnemer en wachten nu verder af wat de concrete plannen gaan worden.

Inwoners Oisterwijk en omstreken

Hoewel we al lange tijd aan de weg timmeren om onze naamsbekendheid te vergroten, merken we regelmatig in de praktijk dat mensen niet eerder van ons gehoord hebben of weten waar IVN voor staat. De promotiestand stond dit jaar op de informatiemarkt bij Landgoed De Rosep Festival Nova en Wintergl'Ow. Vooral tijdens de laatste twee evenementen werd de stand maar mondjesmaat bezocht en het leverde vaak een wazige blik op als werd gevraagd of men wist wat we doen. Ook bij nadere uitleg waren de reacties meestal lauw en bereikten we duidelijk niet de doelgroep die we voor ogen hebben. Mogelijk kunnen we de promotiestand verschuiven naar andere evenementen die beter aansluiten bij natuureducatie. Daarnaast zullen we voortaan naar buiten treden als IVN Natuureducatie en roepen alle leden op om ook steeds deze benaming te gebruiken in plaats van de 'niets zeggende' afkorting IVN. Met name via publicaties hopen we de inwoners toch (meer) enthousiast te kunnen maken voor onze activiteiten. De interviews in de Uitstraling met Christien Hermsen over de ransuilen en met Gijs van der Weerden over onze Educatieve Natuurtuin zullen daar zeker aan bijdragen, net zoals de LOVO-uitzending van Gijs in de Natuurtuin en het interview met voorzitter Ton en bestuurslid Annemarie Zunderdorp in de Nieuwsklok.

Om onze cursussen, lezingen en excursies voor het voetlicht te brengen, worden door de pr-werkgroep verschillende mediakanalen gebruikt. Specifiek voor de leden gebeurt dit via de nieuwsbrief en nieuwsflits, maar ook onze website, Instagram en Facebook zijn middelen om de aandacht te vestigen op onze activiteiten.

In plaatselijke kranten als De Nieuwsklok en het Haarens Klokje worden onze artikelen geplaatst (deels tegen betaling), maar ook via de digitale kanalen Oisterwijk Nieuws, Allemaal Oisterwijk, HaarenEen en Ons Moergestel kunnen we informatie delen. We zijn begonnen met het aanleveren van kopij bij het Brabants Dagblad, maar tot op heden is er nog niets geplaatst. Hierin zijn we helaas afhankelijk van de (hoofd)redacteur.

Onze folder met informatie over alle activiteiten wordt zoveel mogelijk uitgedeeld bij lezingen en excursies en verder verspreid via horeca, campings, bibliotheken en andere geschikte locaties.

De foto van de grote bonte specht op het voorblad is gemaakt door Ed Haers.

2026: Uitdagingen en plannen

Voor een vereniging die zo actief is als IVN Oisterwijk zijn er het hele jaar door de nodige uitdagingen en plannen, maar het is goed om er een aantal uit te lichten als kapstok voor 2026.

Uit de bijlages van de verschillende werkgroepen komt duidelijk naar voren hoeveel werk er verzet is in het afgelopen jaar en hoeveel er volgend jaar waarschijnlijk weer gedaan zal worden. Dit kan alleen omdat we actieve leden hebben die zich volop inzetten voor de vereniging. Vaak is dit niet beperkt tot één activiteit maar vind je dezelfde personen terug bij verschillende werkgroepen.

De gemiddelde leeftijd van de actievoelingen is relatief hoog, dus uitval door bijvoorbeeld blessures en ziekte ligt op de loer. Hier ligt meteen ook de grootste uitdaging voor 2026, namelijk hoe we meer (oude en nieuwe) leden kunnen activeren om ook een steentje bij te dragen. Hiermee samenhangend is het ook een uitdaging om jongere leden te kunnen aantrekken, hoewel het wat betreft ledenaantal niet noodzakelijk is om nog verder te groeien.

Een stap in de goede richting hebben we al gemaakt met het opzetten van het Welkomstcomité, waardoor nieuwe leden eerder wegwijs worden gemaakt binnen de vereniging en attent kunnen worden gemaakt op de mogelijkheden om actief bezig te zijn. Daarnaast gaan we bekijken hoe we mogelijke vrijwilligers binnen het bestaande ledenbestand en potentiële jongere nieuwe leden beter kunnen bereiken.

De plannen voor 2026 hangen voor een groot deel samen met de bovenstaande uitdagingen.

Inrichten van een draaiboek

We gaan een draaiboek samenstellen waarin de diverse taakomschrijvingen en werkzaamheden van bestuursleden, coördinatoren en ondersteunende werkgroepen en leden als back-up worden opgeslagen en bijgehouden, zodat bij onverwachte uitval op geplande overdracht duidelijk is wat er allemaal moet gebeuren om de activiteiten draaiende te houden.

Ledenadministratie

We gaan de ledenadministratie onderbrengen bij IVN Landelijk of WebOke, een Nederlands hostingbedrijf waarbij we ons mailverkeer ook al hebben ondergebracht. De continuïteit en bereikbaarheid van de ledenadministratie, de vermindering van de tijdsinvestering en een stukje ontzorging spelen hierbij een rol. Het onderzoek naar de beste optie start in het voorjaar. Hierin worden ook de mogelijkheden voor het maken en versturen van de IVNieuwsgierig in hetzelfde systeem meegenomen.

Natuurgidsen

In september 2026 start er weer een opleiding tot natuurgids. Gezien de vergrijzing en uitval onder de huidige gidsen is aanwas van nieuwe gidsen geen overbodige luxe. Er zijn al een paar aanmeldingen voor de opleiding, maar nog niet genoeg om het gidsenbestand (op den duur) vitaal te houden. Hiervoor moet dus nog de nodige pr verricht worden.

Duurzaamheid

De tijdelijke werkgroep Duurzaamheid stond in 2025 'on hold'. Hopelijk komt er in 2026 een advies aan het bestuur waarmee we verdere stappen kunnen zetten op dit gebied. Het vragen van aandacht voor dit onderwerp en de acties die leden zelf kunnen nemen zal ook een plek krijgen op de agenda van het nieuwe jaar.

Natuurtuin

In het voorjaar zal de officiële opening van de Educatieve Natuurtuin plaatsvinden. Het hoe en wat zal nog worden uitgedacht, maar het zal een feestelijk gebeuren worden.

Bijlage 1 Amfibieënwerkgroep

De werkgroep bestaat na het vertrek van 3 leden en de aanmelding van een nieuw lid uit 13 leden. Tijdens de jaarvergadering van de amfibieënwerkgroep op 28 januari heeft coördinator Karin van de Logt na een jarenlange inzet het stokje overgedragen aan Els Raaijmakers.

Activiteiten

Sinds 1997 zet de werkgroep zich in voor de kikkers, padden en salamanders in de regio. Hierbij wordt een jaarlijkse activiteiten cyclus gevolgd.

In december worden de paddentunnels schoongemaakt zodat de voorjaarsstrek probleemloos kan verlopen.

In januari komen we bij elkaar om alles door te spreken voordat het seizoen begint.

In maart starten we de eerste van vier observatieperiodes met het inventariseren van vennen in de Oisterwijkse Bossen en Vennen. Dit gebeurt volgens de richtlijnen van RAVON (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) 2 keer in de middag en 2 keer in de avond. In drie groepen zoeken, kijken en luisteren we naar de verschillende amfibiesoorten in het Van Esschenven, Witven, Brouwkuip, Speijckven, Heiven, Staalbergven en Groot Aderven.

Ook afgelopen voorjaar was het weer een feest. Overal waar je liep hoorde je kikkers kwaken (ook in vijvers en sloten) en in elk ven was wel iets te zien. Het Staalbergven krijgt wel steeds meer begroeiing langs de kant waardoor het observeren moeilijker wordt.

De volgende observatieperiodes lopen van april-begin mei, eind mei-begin juni en van juli-augustus. Het is mooi om de ontwikkelingen van de amfibieën te monitoren tijdens deze periodes. We zagen eiklompers, paddensnoeren, kikker- en paddennisjes, juveniele en (sub)adulte dieren van de gewone pad, groene kikker, bruine kikker en heikikker. Er zijn helaas geen salamanders waargenomen. Dat wil echter nog niet zeggen dat deze niet meer in de vennen leven. Alle waarnemingen zijn genoteerd en doorgegeven aan RAVON via het invoerportaal.

Overig

Na de plaatsing van een klein artikel in de IVNieuwsgierig van februari met de oproep om mee te lopen met de amfibieënwerkgroep heeft een IVN-lid hier vrijblijvend gehoor aan gegeven. In oktober is een verslag gemaakt voor RAVON voor publicatie in hun nieuwsbrief, voor de gemeente Oisterwijk, voor Natuurmonumenten en voor de IVNieuwsgierig. Op 29 november heeft Joop Gokke een presentatie gehouden over de amfibieënwerkgroep voor de afsluiting van de Basis cursus Natuur.

Het is en blijft genieten aan de waterkant en het is mooi om te ontdekken wat er zoal leeft. Naast kikkers en padden zagen we ook veel ander moois zoals een levendbarende hagedis, een larvenhuidje van een libel, meikevers, zonedauw, waterscorpionen, een lettersierschildpad en twee ijsvogels. Heel fijn om zo samen te werken, dankjewel!

Planning 2026

In januari starten we met het schoonmaken van de paddentunnels/amfibieëntunnels aan de Rosepdreef en op woensdag 21 januari is de jaarvergadering van de Amfibieënwerkgroep.

Heb je ook interesse om deel te nemen, kijk dan eens op <https://www.ivn.nl/afdeling/oisterwijk-eo/amfibieenwerkgroep/> of neem contact op met Els Raaijmakers, coördinator padden@ivnoisterwijk.nl

Bijlage 2 Excursie op maat

Wil je zelf met een gespecialiseerde IVN-natuurgids op pad, dan kan je in overleg zelf bepalen wanneer, waar, hoe lang en met wie je wil gaan wandelen en kan je aangeven welk thema je belangstelling heeft. Van een vroege vogelwandeling tot een verjaardagsfeestje of een familieactiviteit, er is veel mogelijk.

Dit jaar is goed verlopen voor de activiteit Excursie op Maat. Er zijn 12 wandelingen aangevraagd waarbij 21 gidsen zich een of meerdere keren hebben ingezet. Dit aantal is ongeveer gelijk aan dat van voorafgaande jaren. De groepsgrootte varieerde van 14 tot een enkele keer 40 personen en alles wat daar tussenin zit.

Het is leuk om te zien dat scholen zoals 2College Durendael uit Oisterwijk en een school uit Gouda ons ieder jaar goed weten te vinden. Het vereist vaak een speciale aanpak om de leerlingen te boeien maar Martin van Mol heeft op de gidsenavond een warm pleidooi gehouden voor het begeleiden van deze groepen.

Voor de Burgerschapsdag van 2College Durendael zijn we ook dit jaar weer samen met IVN Brabant uitgenodigd. Tijdens deze dag kunnen leerlingen in gesprek gaan met maatschappelijke organisaties, dus het is mooi dat wij hierbij ook zichtbaar aanwezig kunnen zijn.

Wil je ook een excursie op maat aanvragen, neem dan contact op met Nelly Mesman, coördinator excursies@ivnoisterwijk.nl

Bijlage 3 Werkgroep Grijs, Groen en Gelukkig

In 2025 hebben we met slechts 7 leden toch een mooi programma kunnen verzorgen. Eén lid is al langere tijd inactief wegens ernstige ziekte en kon dit jaar niet deelnemen. Gelukkig kwamen er op het einde van het jaar 4 nieuwe leden bij, zodat we ook volgend jaar weer van alles kunnen ondernemen met de doelgroep.

De deelnemers aan de activiteiten komen via Stichting Met je hart. Zij kiezen uit hun ledenbestand (Ouderen die om welke reden dan ook thuis dreigen te vereenzamen en/of moeilijk alleen op pad kunnen) deelnemers voor een bepaalde activiteit en zorgen ervoor dat de mensen gehaald en weer thuisgebracht worden. Ook zorgen zij voor de koffie met iets erbij. De kosten van de activiteiten betalen wij, in sommige gevallen worden deze kosten gedeeld.

Activiteiten

Doordat we een grote variatie in activiteiten hebben, is er voor iedere deelnemer altijd wel iets bij dat in de smaak valt. Oorspronkelijk waren de activiteiten voor maximaal 10 deelnemers, inmiddels zijn dat er vaak 12-15. Het maken van de kerststukjes is zo populair dat we dat 2 middagen achter elkaar doen met ongeveer 30 deelnemers per keer. Dit wordt gecombineerd met een feestelijke lunch voor de deelnemers die de Stichting verzorgt.

De activiteit met de duofiets is voor maximaal 3 deelnemers per dagdeel. Totaal zijn er het afgelopen jaar 10 verschillende activiteiten georganiseerd, verdeeld over 13 bijeenkomsten in 11 maanden. Er is een ruime variatie in thema, alsook in binnen- en buitenactiviteit, maar het thema heeft altijd een link met groen.

Binnenactiviteiten waren: wintervoer voor vogels maken, een lezing over vogels in Oisterwijk, insectenhuisjes maken, Paastukjes maken, een bijenactiviteit, de natuurbingo en kerststukjes maken.

Buiten hebben we een rolstoelwandeling gemaakt in de Loonse Duinen, zijn we met duofietsen naar de Kampina geweest en hebben we paddenstoelen ontdekt in het bos rond Groot Speijck.

De activiteit naar de Maretakkenkwekerij is door de Stichting afgezegd in verband met een andere (eet)activiteit. Eenmaal per jaar worden ouderen en vrijwilligers uitgenodigd om pannenkoeken te gaan eten en dat viel gelijktijdig met onze activiteit.

Inmiddels is het jaar geëvalueerd met Stichting Met je hart, en is er een nieuw programma gemaakt voor het komend jaar.

Programma 2026

Januari	Insectenhuisjes maken
Februari	Met opgezette dieren kijken we eens goed hoe de dieren eruitzien
Maart	Paasstukjes maken
April	Een interactieve lezing
Mei	Bezoek Maretakkenwekerij
Juli	Met duofietsen op pad, ochtend en middag
Augustus	Rolstoelwandeling
September	Met duofietsen op pad, ochtend en middag
Oktober	Paddenstoelenwandeling
November	Natuurbingo
December	Kerststukjes maken
December	Kerststukjes maken

Na de werkgroep 7 jaar geleden opgericht te hebben, heeft Bart van Beerendonk aangegeven dat het voor hem tijd werd om met de werkgroep te stoppen. Jammer, want Bart was niet alleen een gedreven lid van de werkgroep maar ook coördineerde hij de verschillende taken en activiteiten.

Hannie Nilsen heeft het coördinatorschap tijdelijk overgenomen maar we zijn dus wel op zoek naar een nieuwe coördinator.

Mocht je interesse hebben, stuur dan een e-mail.

Hannie Nilsen, coördinator
grijsgroengelukkig@ivnoisterwijk.nl

Bijlage 4 Insectenwerkgroep

De werkgroep heeft 17 leden waarvan ongeveer $\frac{3}{4}$ deel actief is. Een aantal leden is ook buiten de vereniging zeer actief op natuurgebied.

Activiteiten

In 2025 waren er diverse activiteiten. Er waren 5 werkgroep avonden maar de meeste activiteiten vonden ook dit jaar buiten plaats. Zo waren we present bij de Slootjesdagen en hadden we nachtvlindertellingen in de tuin van een lid.

Daarnaast waren er ook dit jaar weer wekelijkse tellingen op 4 routes in Oisterwijk en Balsvoort waarbij een vast groepje leden dagvlinders, libellen en hommels telde. Verder werden soortgerichte libellen, sprinkhanen en mieren geteld. De gegevens van deze tellingen zijn doorgegeven aan de betreffende organisaties zoals de Vlinderstichting, Natuurmonumenten en De Benedictus (BioBlitz).

Andere activiteiten

De leden van de werkgroep leveren foto's aan voor de website van een lid. Deze bevat inmiddels ruim 3.000 afbeeldingen van rupsen, vlinders, libellen en wantsen uit binnen- en buitenland. De link naar deze site, www.vlinderszoeken.nl zonder punt is ook vermeld op de website van IVN Oisterwijk. Deze website is inmiddels in meer dan 200 landen bekeken.

Ook zijn we betrokken bij het onderdeel Insecten en Waterbeestjes bij de Basis cursus Natuur.

Plannen 2026

We zullen doorgaan met onze inventarisaties en tellingen.

Komend jaar zullen we een bijdrage leveren aan de inventarisatie Basis Kwaliteit Natuur in de Oostflank.

Verder staan gezamenlijke excursies op het programma in de natuurtuin van IVN, en willen we door middel van stukjes in de nieuwsbrief proberen om meer IVN-leden te laten kennismaken met de wonderlijke wereld van de insecten.

Rinie Roosen, coördinator
insecten@ivnoisterwijk.nl

Bijlage 5 Werkgroep Ledenactiviteiten

Nieuwjaarsbijeenkomst 2025

De nieuwjaarsbijeenkomst was opgezet met oog voor duurzaamheid (vegetarische soep in pas aangeschafte duurzame rvs-soepkommen en stokbrood met vegetarische smeersels).

Het weer was bar en boos waardoor de wandeling moest worden afgezegd. Dat de groep bij elkaar bleef droeg bij aan een ontspannen sfeer waar nieuwe contacten werden aangegaan en oude contacten werden aangehaald.

IVN-weekend Allardsoog 2025

Het IVN-weekend was een financiële uitdaging door het gering aantal deelnemers. De begroting ging uit van 36 deelnemers. Na veel inzet hebben we 32 deelnemers weten te krijgen. We hebben een klein verlies geleden. Het weekend zelf was bijzonder geslaagd. Met dank aan Betty Kooistra van IVN de Wâlden die ons voorzag van gouden tips en actief bijdroeg aan het vastleggen van goede gidsen.

Probleem blijft de vergrijzing: mensen willen meer comfort, liever meerijden dan zelf rijden en de schaarse chauffeurs willen onafhankelijk zijn (waardoor niet alle auto's vol zijn te krijgen). Deze editie leidde dat tot een noodgreep van het huren van een 9-persoonsbusje.

Opgemerkt moet worden dat de volledige kosten van het IVN-weekend (dat wil zeggen alle voorbereidingskosten en de kosten van de reis zelf) worden betaald door de deelnemers en dus niet drukken op de begroting van IVN Oisterwijk. Wel deden we een beroep op de vereniging voor het kanaliseren van de geldstromen (voorschieten van kosten, ontvangen van de reissom en het doen van betalingen).

Jubileumdag IVN Oisterwijk 65 jaar op 4 oktober

De werkgroep Ledenactiviteiten heeft bijgedragen aan de organisatie van de jubileumdag.

Alle leden en donateurs waren welkom om deel te nemen aan een programma dat rijk gevuld was met diverse lezingen, rondleidingen door de IVN-tuin, twee natuur- en cultuurexcursies, knutselactiviteiten en een speurtocht voor kinderen en een informatiemarkt. Uiteraard werd het gebouw mooi aangekleed en werd de inwendige mens goed voorzien van eten (lunch en wok-/friet-wagen) en drinken. Al met al een zeer geslaagde dag met louter tevreden gezichten.

Rob Wolfs, coördinator

ledenactiviteiten@ivnoisterwijk.nl

Bijlage 6 Werkgroep Natureluurs

Als team van Natureluurs kunnen we weer terugkijken op een succesvol jaar waarin we diverse, leuke en afwisselende activiteiten hebben georganiseerd. Hieronder geef ik weer wat we zoal gedaan hebben.

Zaterdagavond 25 januari. Schitterende sterren

We hebben uitleg gekregen van Ton Spanninks over de sterren en het sterrenstelsel. Hij heeft ons met zijn enthousiasme meegenomen in de wereld van het heelal. Met een paar praktische opdrachten heeft hij de onmetelijkheid van het heelal kunnen weergeven. Om in het thema te blijven kregen de 12 kinderen in de pauze een Mars of een Milky-way.

Zondag 13 april. Vier met ons het voorjaar!

We hebben met 18 kinderen het ontwaken van de natuur beleefd. Aan het ven bij de Heikantdreef hebben we verschillende activiteiten gedaan waarbij we doe-activiteiten hebben afgewisseld met educatieve onderdelen. Met een lekker zonnetje was het een zeer geslaagde ochtend.

Donderdag 29 april. Wat eten we?

Tijdens een vakantieactiviteit bij De Gerrithoeve hebben we 14 kinderen inzicht gegeven in het voedsel van dieren. En of je aan het uiterlijk kunt zien wat het dier zoal eet. Met een lange snavel kun je geen noten kraken. En met een kromme snavel kun je geen wormen uit de grond krijgen. Door de wormen met eetstokjes te pakken en de noten met een waterpomptang te kraken hebben ze dit ook kunnen ervaren. Ook hebben we de tanden van de verschillende zoogdieren kunnen bekijken door het beschikbaar stellen van schedels van de werkgroep zoogdieren (bedankt Rob). Hierdoor hebben we kunnen kijken naar de verschillende tanden van een planten-, vlees- en een alleseter.

Zondag 15 juni. Slootjesdag!

Een hele leuke, jaarlijks terugkerende activiteit. Dit is echt genieten voor de kinderen. Het is natuurlijk niet compleet als er geen natte voeten worden gehaald. Er zijn door 44 kinderen weer vele waterdiertjes gevangen en bekeken. Door de grote belangstelling hadden we de groep op twee verschillende tijden laten komen. Het vaste team van Natureluurs werd ondersteund door Jeanine, Ton en Carlo.

Zondag 21 september: Pluk de dag

Door het onderzoeken van de verschillende zaden en vruchten hebben 15 kinderen meer inzicht gekregen in de groei van planten en vruchten. Het onderzoek ging met meten, kijken, wegen en uiteraard proeven. En de ouders hielpen enthousiast mee.

Donderdag 6 oktober: Paddenstoelen

Dit was een vakantieactiviteit bij Morgenrood.

In eerste instantie hadden we ook een paddenstoelen activiteit bedacht voor 26 oktober, maar aangezien de data zo dicht bij elkaar zaten hebben we de activiteiten gecombineerd. We hadden 20 deelnemers vanuit Natureluurs en er sloten ook nog ongeveer 8 kinderen aan vanuit de camping Morgenrood. Met deze 28 kinderen hebben de paddenstoelen gezocht en onderzocht. Ook hebben we een mooie paddenstoel geknutseld en wat spelletjes gedaan.

Vrijdag 21 november: Oehoeeee, uilen

Uilen blijven toch altijd een magische verschijning. Dankzij de uitleg van Bart weten we er nu veel meer over. Na de presentatie hebben we nog een spel buiten in de kou gedaan. Waarbij goed geluisterd moest worden naar de verschillende uilengeluiden. Na de ranja hebben de 24 kinderen uilenballen uitgepluisd. Met de zoekkaarten konden de verschillen botjes van de muizen op de juiste plaats worden gelegd. Het was dan ook een sport om een complete muis bij elkaar te vinden. Het onderzoeken van de botjes onder de microscoop was ook een zeer geliefde activiteit. Aan de hand van de kaak en tanden werd gekeken wat voor soort muis het was.

Uit de positieve reacties van de kinderen en de ouders mogen we wel vaststellen dat we er weer een geslaagd jaar van hebben gemaakt. Ik wil dan ook iedereen van het team (Carmen, Esther, Nelly, Ed, Elly, Carla en Mark) hartelijk bedanken voor de fijne samenwerking en het mogelijk maken van de leuke activiteiten.

Mark Mangnus, coördinator
natureluurs@ivnoisterwijk.nl

Bijlage 7 Natuurwandelingen

In 2025 hebben we 8 keer een “Natuurwandeling met koffie, thee en wat lekkers” georganiseerd, steeds op een laatste dinsdag van de maand van maart tot en met oktober.

Deze wandelingen zijn voor het eerst georganiseerd in 2024, in samenwerking met De Gerrithoeve en Nivon Morgenrood, steeds onder begeleiding van een of twee van onze natuurgidsen.

Dit jaar zijn er twee locaties bij gekomen: Pannenkoekenhuis Belveren in Haaren en ons eigen honk in De Nieuwe Burght. Hier verzorgde de ondersteuningsgroep de koffie en het lekkers.

De inschrijvingen komen binnen via e-mail en de administratie en betalingen hiervan worden door ons bijgehouden. De penningmeester geeft de avond voor de wandeling door wie er betaald hebben, waarna ik aan de horecalocaties doorgeef hoeveel mensen we verwachten. Er was dit jaar altijd een bestuurslid bij de natuurwandeling aanwezig die de deelnemerslijst checkt aan de hand van de inschrijvingen.

Gijs van der Weerden heeft een groep aangemaakt van gidsen die deze wandelingen begeleiden, en hij zorgt ook voor de bardienst voor de wandelingen vanuit De Nieuwe Burght.

Pannenkoekenhuis Belveren heeft aan het eind van dit seizoen aangegeven voor de huidige prijs niet meer mee te kunnen werken. Zij zouden de kaartprijs moeten vragen en die valt buiten ons huidige budget. Alleen bij groepen van minimaal 20 personen kunnen zij korting geven. Daarom ben ik op zoek gegaan naar een andere locatie en heb afspraken kunnen maken met De Rode Lelie.

Publiciteit was er via de website van IVN Oisterwijk, Oisterwijk Nieuws, De Nieuwsklok, Allemaal Oisterwijk, onze flyer en de eigen flyer van Morgenrood.

Ook hebben we een mailinglijst gemaakt. Bij een eerste inschrijving vragen we de mensen of ze hierin opgenomen willen worden. Zij krijgen dan voor de volgende wandelingen een uitnodiging.

Het aantal deelnemers was wisselend, vooral in de vakantieperiode kwamen er bij De Gerrithoeve en Morgenrood meer mensen op af, ook met kinderen.

De wandelaars waren steeds heel enthousiast, en bij de koffie/thee was er volop gelegenheid om met de deelnemers van gedachten te wisselen, wat ook voor ons zelf nuttig en aangenaam was.

Komend jaar zijn er elf wandelingen gepland, op de laatste dinsdagen van januari tot en met november.

Aantallen deelnemers per wandeling in 2025

Maart	Pannenkoekenhuis Belveren	15
April	Morgenrood	20
Mei	Gerrithoeve	12
Juni	De Nieuwe Burght	14
Juli	Morgenrood	32
Augustus	Gerrithoeve	11
September	Pannenkoekenhuis Belveren	15
Oktober	De Nieuwe Burght	9

Voor komend jaar is het plan om alle maanden behalve december een wandeling te organiseren.

Wil je ook op de mailinglijst, geef dit dan door via natuurwandelingen@gmail.com

Maria Zijlmans, coördinator
natuurwandelingen@ivnoisterwijk.nl

Bijlage 8 Natuurwerkgroep en Wandelknooppunten

Het aantal leden van de Natuurwerkgroep is gedaald van 17 naar 13 personen. Vier afvallers en meestal hebben we elk jaar ook weer enkele nieuwe leden, maar deze keer dus niet. Gemiddeld is op een ochtend twee derde van de leden aanwezig, nog steeds een mooie groep om flink wat werk te kunnen verzetten. Enkele nieuwe leden zijn zeer welkom omdat er ook een natuurlijk verloop is door blessures, verhuizing en vergrijzing.

De groep die de wandelknooppunten onderhoudt bestaat uit 10 personen. Dit is voldoende om ons gedeelte van het wandelknooppuntennetwerk te kunnen bijhouden.

Vanaf begin november tot half maart werken we met de Natuurwerkgroep om de 3 weken op de zaterdagochtend van 09.00 tot 12.00 uur, met halverwege een koffiepauze en lekkere koeken. In totaal zijn we 7 keer aan de slag geweest. Een keer is de activiteit afgeblazen omdat er veel regen verwacht werd.

Met de Natuurwerkgroep zijn we vooral bezig geweest op heidevelden van Natuurmonumenten en van Brabants Landschap en bij Landpark Assisië-Prisma in Biezenmortel. Door de kwetsbaarheid van de gebieden is handmatig werken door onze vrijwilligers belangrijk bij het noodzakelijke onderhoud van die gebieden. Voor de 2^e keer hebben we samen met de Stichting Meer Bomen Nu jonge boompjes geoogst. Dit jaar bijna 1000 boompjes die we met voldoende wortels hebben uitgestoken om de overlevingskans te vergroten.

Ook hebben we op een plaats wilgen geknot.

Het onderhoud en de controle van het wandelknooppuntennetwerk gebeurt 2x per jaar en daar bovenop komen nog de acties in verband met de meldingen, die we doorkrijgen van Visit Brabant. Dit is de overkoepelende organisatie die het totaal aan wandelknooppunten in Brabant coördineert. Soms mist een plaatje of een paaltje of ligt het afgebroken op de grond. Een enkele keer hebben we te maken met vandalisme maar dat valt gelukkig reuze mee. Het traject wat wij onderhouden bedraagt 32 kilometer, meest zandpaden in de Oisterwijkse bossen en Vennen.

Wil je gewoon eens meedoen om te zien of het iets voor je lijkt, neem dan contact met mij op via telefoon 0641602638 of email: franstolboom@hotmail.com.

Onderhoud bij het Rietven

Jonge boompjes oogsten voor Meer Bomen Nu

Frans Tolboom, coördinator
franstolboom@hotmail.com

Bijlage 9 Plantenwerkgroep

De plantenwerkgroep bestaat momenteel uit 17 leden. Hiervan zijn 14 leden actief. De andere 3 doen zo af en toe eens mee met een activiteit.

We komen als plantenwerkgroep 1 maal per maand bij elkaar voor ons reguliere programma op de tweede donderdag van de maand. We hebben een zomer- en een winterprogramma. Het zomerprogramma loopt van maart t/m september. In deze periode gaan we naar buiten. We gaan dan in een bepaald gebied bekijken wat er aan planten groeit. Deze excursies worden door een van de leden voorbereid. Zo zijn we dit jaar onder andere naar De Hondenberg, het Wijbosch broek, naar de Langstraat (naad van Brabant), Het Kruidenrijk in Haaren, Moergestels broek en de Essche Stroom geweest.

Tijdens het winterprogramma komen we bij elkaar in de Nieuwe Burght. We behandelen dan een bepaald onderwerp met als doel onze kennis te vergroten. Ook dit wordt weer steeds door een van de leden voorbereid. Zo hebben we aandacht besteed aan de Zegges, de anjerfamilie, gele composieten, plantengemeenschappen en moestuinplanten.

We hebben een WhatsAppgroep om mooie plantenvondsten met elkaar te delen. Hierop zijn het afgelopen jaar 320 unieke soorten ingevoerd.

Zoals elk jaar hebben we ook weer deelgenomen aan de eindejaarsplantenjacht. Hierbij vonden we in Oisterwijk in een uur tijd 12 bloeiende planten.

Naast bovenstaande doen we ook nog aan inventarisatiewerk. Voor de Duurzaamheidsvallei hebben we een gebied geïnventariseerd. En we hebben natuurlijk een eerste inventarisatie in onze natuurtuin gedaan.

Keizerskaars

Inventarisatie Natuurtuin

Cichorei

Gijs van de Weerden, coördinator
g.vdweerden@home.nl

Bijlage 10 Werkgroep Samen De Natuur In

Doel van de werkgroep is het bevorderen van natuurbeleving bij mensen met een verstandelijke beperking d.m.v. themawandelingen op een zaterdagochtend door het jaar heen.

De werkgroep Samen De Natuur In bestaat uit 2 Natuurclubs met in totaal 16 deelnemers en 13 begeleiders. Ten opzichte van vorig jaar heeft 1 deelnemer opgezegd wegens gezondheidsklachten. Natuurclub 1 heeft negen deelnemers en Natuurclub 2 zeven.

Onze thuisbasis is het Bezoekerscentrum van Natuurmonumenten Groot Speijck, daar hebben we een ruimte gehuurd waar we rustig kunnen zitten als het bij Groot Speijck te druk is. We drinken van tevoren wat en als alle deelnemers er zijn gaan we wandelen. Het nieuwe seizoen starten we altijd met een gezamenlijke Nieuwjaarsbijeenkomst met de bekende en door de deelnemers geliefde Natuurbingo.

De boom die groep 1 vorig jaar had geadopteerd hebben we dit jaar weer als start van de wandeling genomen. Bij iedere wandeling maken we een foto van de boom en meten de dikte van de stam wat we opnemen in een verslagje.

Natuurclub 2 had dit jaar als thema: een natuurverhaal heeft altijd 2 kanten. Bomen die omvallen kun je weghalen maar je kunt ze ook laten liggen zodat insecten en vogels er iets mee kunnen. In de herfst vallen er veel zaden uit de bomen, die zorgen ervoor dat er nieuwe bomen komen maar ook dieren lusten die zaden graag.

We gaan negen keer per jaar wandelen en starten in maart en eindigen in november. Per wandeling wordt er een thema uitgewerkt om tijdens de wandeling te gebruiken. Van ieder wandeling wordt een fotoverslagje gemaakt voor de deelnemers.

Jullie worden in het zonnetje gezet.

Al met al was het weer een succesvol jaar waar de deelnemers veel plezier aan beleefd hebben en dat we hebben afgesloten met de uitreiking van het certificaat op het Pannenkoekenfeestje ter ere van het 65-jarig bestaan van IVN Oisterwijk bij Belveren.

Smikkelen maar

Namens alle werkgroep leden,

Gerrit de Jong, coördinator
sdni@ivnoisterwijk.nl

Ton tekent een certificaat

Bijlage 11 Werkgroep Scholen in de Natuur

Al vele jaren verzorgen de begeleiders van Scholen in de Natuur natuurprogramma's voor de scholen in Oisterwijk en de wijde omgeving (o.a. Tilburg en Den Bosch). Noniksie, Watersafari, Horen/zien en voelen en Speuren naar Sporen zijn vaststaande programma's die wij draaien. Start is altijd het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten en we zijn dus ook al jarenlang te gast in hun gebied en mogen gebruik maken van de Speelnatuur van OER.

Naast scholen zien we het afgelopen jaar ook dat BSO's en zelfs een vakantieweek uit Heusden ons weten te vinden.

Het team van Natureluurs bestaat uit 7 a 8 personen. Daar zitten mensen tussen die al jarenlang meedraaien, maar ook 'hulptroopers' die kennis willen maken met onze activiteiten. Kennis is bij ons niet zo belangrijk maar wel affiniteit met de doelgroep.

Natuurbeleving staat centraal dus heb je een groen IVN-hart en vind je het leuk om met kinderen iets te ondernemen, draai dan rustig een keer mee. We hebben die aanwas echt nodig willen we onze programma's kunnen blijven draaien in de toekomst.

Er zijn ideeën genoeg om de activiteiten uit te breiden. Zo wordt er gewerkt aan een leskist uilenballenpluizen en willen we in de toekomst ook in onze Educatieve Natuurtuin programma's voor scholen ontwikkelen.

De jeugd heeft de toekomst, dus als je kunt draag dan je steentje bij!

Carmen van Schijndel, coördinator
scholenindenatuur@ivnoisterwijk.nl

Bijlage 12 Vogelwerkgroep

De vogelwerkgroep heeft momenteel 80 leden, via de vogelcursus zijn er weer nieuwe leden bij gekomen. Iets meer dan de helft van de leden is actief in de diverse werkgroepen, bij projecten of inventarisaties. Deelnemers aan de vogelexcursies worden niet meegeteld als actief lid.

Subwerkgroepen

In de verschillende subwerkgroepen is ook dit jaar weer hard gewerkt om de aantallen van diverse vogelsoorten te tellen en hun ontwikkeling te monitoren.

Kerkuilen

Van de 28 gecontroleerde kasten was slechts in 4 kasten sprake van een broedgeval met 15 uitgevlogen jongen als resultaat. Geen geweldig resultaat maar toch 1 broedgeval meer dan vorig jaar.

Ransuilen

Voor de inventarisatie op jonge ransuilen in de Loonse en Drunense Duinen werd in mei en juni wekelijks gefietst en gewandeld door een vaste groep. Er zijn 2 broedgevallen ontdekt, met elk 2 uitgevlogen jongen waarvan in de weken na het uitvliegen de ontwikkeling kon worden gevolgd. Een derde broedpoging heeft door onbekende redenen niet tot broeden geleid. De winterroesten waren opnieuw klein.

Stenuilen

Er waren minder broedsels, een aantal kasten was dit jaar zelfs niet bezet. De oorzaak is niet duidelijk. Droogte? Nattigheid? De uilenwerkgroep is ook actief voor het cameraproject van Stone. Doel hiervan is om te weten welke prooien aangevoerd worden. Steenuilen op zand hebben namelijk over het algemeen meer jongen die bovendien in betere conditie zijn dan de steenuilen op klei.

Oehoe

Er is landelijk een sterke toename van territoria te zien, namelijk 103 à 126. Dit geldt eveneens voor het aantal broedgevallen. Ook hier in de omgeving vinden we een aantal broedplaatsen van oehoes waarvan wij soms de jongen mogen ringen.

De oehoe is een toppredator, een vijand van de andere uilengroepen. Of dit in de duinen bij de ransuilen ook het probleem is, is onzeker omdat marter en havik ook berucht zijn.

Gierzwaluwen

Helaas was het een slecht broedseizoen voor de gierzwaluwen in de Joanneskerk, het slechtste resultaat in 20 jaar. Van de 73 gelegde eieren kwamen er slechts 49 uit. Door de hitte op 1-2 juli bezweken 35 jongen en 10 vertrokken vroegtijdig uit de kast. Met zekerheid weten we dat er 4 jongen op normale leeftijd uitgevlogen zijn.

Huiszwaluwen

De coördinatie van dit project is overgedragen aan Vogelwerkgroep Middenbrabant, die huiszwaluwen in het hele werkgebied inventariseert. Samen inventariseren we de huiszwaluwtil bij de Scheerman. Dit jaar is er gebroed door meerdere paartjes maar exacte gegevens zijn nog niet bekend.

Een aantal van de nieuwe kommetjes is meteen bezet geraakt.

Bij de andere drie locaties zijn wel huiszwaluwen gezien, er is echter voor zover bekend niet gebroed. Volgend jaar willen we weer beginnen met het afspelen van lokgeluiden. Dat is dit jaar wegens tijdgebrek wederom niet gelukt. Wel is bij deze locaties het nodige groenonderhoud verricht. In Berkel-Enschot is het info-paneel uit de grond gereden, gemeente Tilburg zal het paneel repareren en opnieuw plaatsen.

IJsvogels

Er waren minstens 2 broedgevallen afgelopen jaar. Het onderhoud zal weer in het voorjaar plaatsvinden. Er zijn contacten met het Waterschap om de omgeving vrij te maken van waterpest e.d.

Torenvalken

Dit jaar lag het broedsucces opnieuw laag. Door omstandigheden was de inventarisatie dit jaar erg vroeg (april), mogelijk zijn we daardoor broedsels misgelopen. Er zijn dit jaar geen jonge vogels geringd. Een aantal kasten staat scheef, wegens weersomstandigheden is het niet gelukt hier iets op tijd aan te doen. We doen deze winter een nieuwe poging.

Tellingen

Er zijn een aantal tellingen waaraan de vogelwerkgroep standaard deelneemt, namelijk de Midwintertelling van alle watervogels in ons gebied in januari, de Houtsnippertelling verspreid over meerdere weken in mei-juni, de Vogeltrekteldag in oktober en het Broedvogel Monitorings Project (BMP) als belangrijkste activiteit. Voor Brabants Landschap hebben we een broedvogeltelling gedaan bij het Galgeven, Ter Braakloop, Rietven en Zonnwende in totaal 6 telrondes inclusief avondtellingen. Over het algemeen is dit goed bevallen. De gegevens van alle tellingen en andere inventarisaties, ook die van de subgroepen (uilen en zwaluwen), worden doorgegeven aan de opdrachtgever, meestal Brabants Landschap of Vogelbescherming. Daarnaast worden ze ook doorgestuurd aan Sovon en landelijke belangengroepen zoals bijvoorbeeld Huiszwaluwtilen Nederland. Behalve deze tellingen in groepsverband worden er ook nog individuele tellingen gedaan zoals MUS-telling en Watervogels. Deze gegevens geven de leden zelf door aan Sovon.

Excursies

Publiekswandelingen

De snertwandeling in januari was goed bezocht en tijdens de vroege vogelwandeling begin april was het ook behoorlijk druk (2x10 personen). Er werden leuke dingen gezien en de deelnemers waren enthousiast.

Vogelweek

Tijdens de Vogelweek van Vogelbescherming Nederland worden in heel Nederland vogelactiviteiten georganiseerd. Wegens BMP-tellingen en andere activiteiten hebben we dit jaar niet deelgenomen aan de Vogelweek. Naast tijdgebrek heeft het voor ons als IVN of vogelwerkgroep ook weinig nut om mee te doen. Daarom hebben we ook komend jaar geen plannen om mee te doen tenzij iemand het graag wil organiseren.

Excursies eigen leden

Van onze maandelijkse excursies zijn er enkele niet doorgedaan wegens slecht weer of gebrek aan deelnemers. Excursies naar de Biesbosch of Zeeland zijn het meest populair.

Sneeuwgorst

Overige activiteiten

We hebben 6 inloopavonden gehad die over het algemeen zeer goed bezocht zijn. Op deze avonden hebben we soms een thema gehad, zoals een lezing over het vogelei en een lezing over de zomertortel. Ook is er gezamenlijk een keer een webinar bijgewoond over eenden in eclipskleed. Verder was er natuurlijk ruimte voor allerlei vogeldingen, lenen van boeken en vogeltijdschriften en een stukje gezellig samenzijn. Het vogelweekend bracht ons dit jaar weer naar Texel, een zeer geslaagd weekend met 23 deelnemers. Leuke waarnemingen, veel gezelligheid. De jaarlijkse barbecue is niet doorgegaan. De vogelcursus was niet zo drukbezocht, maar goed gewaardeerd. Er is steeds meer concurrentie in de omgeving.

Plannen 2026

Excursieprogramma 2026

17/18 januari	Midwintertelling
25 januari	Regte Hei plus koffie
1 februari	Publieksexcursie Snertwandeling bij de Leemkuilen
21 februari	Zeeland/Biesbosch
15 maart	Tiengemeten
6 april	Publieksexcursie Rondom Belversven
24-27 april vogelweekend	Lauwersmeer
17 mei	Zouweboezem
12 juni (avond)	Munnikenland
11 juli	Walcheren, Oranjezon (onder voorbehoud)
30 augustus	Zwarte ooievaar (Beleven, Middelbeers o.i.d.)
19 september	Zeeland/Biesbosch
3 oktober	Trekteldag
24 oktober	Meijendel
15 november	Bestemming wordt later gekozen
12 december	Bestemming wordt later gekozen

Inloopavonden: 1^e donderdag van februari, maart, april, september, oktober, november en december. Aan de leden is gevraagd naar ideeën voor eventuele lezingen/thema's.

We gaan opnieuw een BMP-telling doen, ook komend jaar voor Brabants Landschap. Aan andere tellingen (midwinter, houtsnip, vogeltrek) zullen wij eveneens deelnemen.

Het vogelweekend is al gepland, ditmaal gaan we in april naar het Lauwersmeer. Verder willen we in 2026 weer een barbecue organiseren.

Er komen weer 2 publiekswandelingen: 1 februari snertwandeling en 6 april (2^e Paasdag) een Vroege-vogelwandeling. Al met al een zeer actieve en gezellige vogelwerkgroep dankzij de tijd en energie die er door de leden ingestopt wordt.

(N. B. Een uitgebreid verslag is beschikbaar, met onder andere het cameraobject bij de gierzwaluwen)

Jan Op 't Hoog, Ad van Opstal, coördinatoren
jalt.hoog@home.nl

Bijlage 13 Zoogdierenwerkgroep

In 2025 bestond onze werkgroep uit 13 leden.

De zoogdier vereniging heeft 2025 het jaar van de woelmuis benoemd, in het kader daarvan hebben we via braakballen pluizen hieraan meegewerkt. Op enkele avonden hebben we geprobeerd om via de botjes en dergelijke tot tenaamstelling te komen welke soort het is.

De landelijke zoogdierdag georganiseerd door de Zoogdiervereniging werd door verschillende leden bezocht, zo ook de Biodiversiteit dag in het Provinciehuis.

Dit jaar hebben we voor het Brabants Landschap voornamelijk geïnventariseerd in het gebied De Brand. Maar ook voor de NEM (Netwerk Ecologische Monitoring) marter en NEM Exoten projecten van De Zoogdierenvereniging hebben we inventarisaties uitgevoerd, en daarbij de gegevens gekoppeld aan de BioBlitz. Zo hebben we mooie waarnemingen gedaan van de boommarter, steenmarter, bunzing, reeën, dassen en vossen.

Net als vorig jaar hebben we dit jaar weer enkele dassenburchten gemonitord, en de bevindingen doorgestuurd naar de terreineigenaren.

Op verzoek van de ecooloog van gemeente Tilburg hebben we in 2025 ook inventarisaties uitgevoerd in het gebied De Nieuwe Warande, dit in het kader van de opzet van landschap park Pauwels.

Eind augustus hebben we ook weer de Nacht van de Vleermuis gedaan, we hadden 26 deelnemers.

In september hebben we met zijn allen een mooie excursie gehad naar de edelherten in het gebied De Scheeken van Brabants Landschap. Ook hebben enkele leden meegewerkt aan de excursies van de Zoogdierencursus, die dit jaar door Rob is gestart. En Emily heeft tijdens de feestdag in verband met het 65-jarig bestaan van onze IVN een mooie lezing gehouden over kleine marterachtigen.

Jan Fonken, coördinator
zoogdieren@ivnoisterwijk.nl

